

شناسه	رویه اجرایی، مقررات	تاریخ تهیه گزارش	1405/06/16
عنوان موضوع	دستور العمل شورای معاونین سازمان ملی استاندارد در حوزه نحوه اجرای کار به شرکت های بازرسی در خصوص ترخیص خودرو های وارداتی		
مرجع طرح موضوع	کمیسیون گمرک، کشتیرانی و ترانزیت		
شرح موضوع	مشکلات اصلی واردات خودرو در استان هرمزگان (به ویژه بندر شهید رجایی بندرعباس) عمدتاً حول بوروکراسی پیچیده ، آزمون ها و بازرسی های تکراری توسط شرکت های خصوصی و سازمان های استاندارد و محیط زیست، هماهنگی ضعیف بین دستگاه ها و هزینه انبارداری سنگین میچرخد. ارجاع خودروهای وارداتی به شرکت های بازرسی (به صورت مساوات یا توزیع برابر) همراه با آزمون های تکراری و غیرضروری استاندارد و محیط زیستی، باعث ایجاد مشکلات جدی در بندر شهید رجایی شده بود. این فرآیندها منجر به: • رسوب هزاران دستگاه خودرو در گمرک و بنادر • افزایش شدید هزینه های بازرسی و انبارداری • تأخیر طولانی در ترخیص • افزایش قیمت تمام شده برای واردکنندگان و مصرف کنندگان آمارها نشان می داد که با وجود هزاران آزمون، موارد رد بسیار نادر بوده و عمدتاً جنبه درآمدزایی برای شرکت های خصوصی داشت. موضوع اصلی، نحوه ارزیابی انطباق و صدور تأییدیه برای خودروهای وارداتی (به ویژه خودروهای کارکرده) توسط سازمان ملی استاندارد ایران و نقش شرکت های بازرسی تأیید صلاحیت شده در فرآیند ترخیص از گمرک است. مبنای قانونی اصلی 1. قانون تقویت و توسعه نظام استاندارد • ماده ۱۸ و تبصره آن: شرکت های بازرسی باید گواهینامه تأیید صلاحیت از سازمان ملی استاندارد دریافت کنند تا بتوانند بازرسی کالاهای مشمول استاندارد اجباری را انجام دهند. 2. قانون ساماندهی صنعت خودرو (مصوب ۱۴۰۰ و اصلاحات بعدی) • ماده ۴ و آیین نامه های اجرایی مرتبط: واردات خودرو مشروط به رعایت استانداردهای ایمنی و فنی مورد تأیید سازمان ملی استاندارد است. • ارزیابی انطباق از طریق بررسی مدارک + بازرسی فیزیکی (طبق دستورالعمل های سازمان) جایگزین استانداردهای ملی مرتبط می شود. 3. آیین نامه واردات خودروهای نو (مصوب هیئت وزیران - ۱۴۰۲/۱۲/۲۷) • ماده ۵: خودرو باید یکی از شرایط زیر را داشته باشد: • مشخصات در فهرست خودروهای دارای صحت گذاری تأیید نوع • تأیید نوع کلی (WVTA) • گواهی سازنده انطباق با ایمارک اروپایی (COC) • گواهی (GSO) GCC • گواهی CCC (چین) • گواهی EAC (اوراسیا) • یا سایر		

استانداردهای مبدأ مورد تأیید سازمان 4. آیین‌نامه‌های اجرایی قانون بودجه (به‌ویژه بند ت تبصره ۹ قانون بودجه ۱۴۰۳ و مشابه آن در سال‌های بعد) • شرایط سنی و کارکردی خودروهای کارکرده + الزام به رعایت استانداردهای ایمنی از طریق سازمان ملی استاندارد. روش اجرایی مصوب شورای معاونین روش اجرایی اصلی مورد استفاده شرکت‌های بازرسی: • روش اجرایی «ارزیابی انطباق و صدور تأییدیه خودروی کارکرده وارداتی» شماره مدرک: ۲۶۹/۱۵۲/ر (تجدیدنظر اول) مصوب دویست و هفتاد و دومین جلسه شورای معاونین سازمان ملی استاندارد ایران (۱۴۰۴/۰۳/۱۲) در این روش اجرایی به‌طور صریح آمده است که: • شرکت بازرسی باید دارای گواهی‌نامه تأیید صلاحیت با دامنه استاندارد ملی ایران شماره ۶۹۲۴ باشد. • واحد اجرایی (اداره کل استاندارد استان یا دستگاه ذی‌صلاح) می‌تواند از طریق شرکت بازرسی، بازرسی فیزیکی خودرو را طبق چک‌لیست مشخص انجام دهد. • بازرسی شامل بررسی سیستم‌های اصلی (شاسی، بدنه، قوای محرکه، ترمز، فرمان، برق و ...) و تشخیص عیوب ایمنی، عملکردی و ظاهری است. • در صورت انطباق، تأییدیه صادر می‌شود که مبنای ترخیص از گمرک قرار می‌گیرد. تصمیمات تسهیلی شورای معاونین (جلسه ۲۷۲) برای کاهش زمان و هزینه ترخیص: • حذف بازرسی فیزیکی در گمرک برای خودروهایی که در مبدأ گواهی بازرسی معتبر دارند. • کاهش درصد بازرسی تصادفی (۵۰٪ برای اولین واردات مدل + ۲۰٪ برای مدل‌های دارای سابقه واردات قبلی).	
• افزایش هزینه‌های انبارداری به دلیل تاخیر نوبت • کمبود نیروی انسانی و زیر ساخت شرکت‌های بازرسی • روند کند ترخیص خودرو و در نهایت رسوب کالا • وابستگی به شرکت‌های خصوصی واسطه • هزینه‌های سنگین انبارداری	ایرادات و مشکلات مطروحه
در ابتدا ترابی ضمن عرض سلام و خیر مقدم خدمت به حاضرین در جلسه؛ نسبت به اهمیت تشکیل نشست‌های کارشناسی و ضرورت آن در حل مشکلات تأکید داشته باشم. همانطور که مستحضر هستید تشکیل نشست‌های کارشناسی به عنوان نشست‌ها تخصصی می‌تواند گام موثر در تعریف و شناسایی مسایل و مشکلات و نیز عارضه‌یابی به همراه ارائه راه حل داشته باشد. از	جمع‌بندی جلسه کارشناسی به تاریخ 1405/06/16

سوی دیگر باید این موضوع را مد نظر قرار داد که در این شرایط بحرانی نشست ها کارشناسی به واسطه حضور کارشناسان دستگاه های اجرایی و امکان طرح موضوعات به صورت شفاف و بی پرده می تواند بسیار تاثیرگذار باشد. از سوی دیگر باید تاکید کرد که اهمیت اتاق بازرگانی به عنوان یکی از اتاق های مهم و تاثیر پذیر در بین اتاق های ایران در این شرایط حساس می تواند ارائه دهنده الگو ها و سیاست هایی در سطح کلان باشد.

در پایان لازم می دانم که این مساله را تاکید کنم که راه حل ها و نیز چالش هایی که در نشست های کارشناسی بررسی و پیگیری می شود می تواند به عنوان سیاست کلان اجرایی طرح و اجرای گردد.

رسوب و معطلی طولانی خودروها در بنادر و گمرک

رضایی رئیس کمیسیون گمرک استان بیان کرد: هزاران دستگاه خودرو (در مقاطع مختلف ۵۰۰۰، ۳۰۰۰، ۱۴۰۰۰ دستگاه و بیشتر) ماه ها در محوطه های بندر شهید رجایی معطل مانده اند. زمان ترخیص گاهی از ۳-۴ ماه فراتر رفته در حالی که استاندارد جهانی چند روز است.

وی دلایل اصلی را تأخیر در صدور تأییدیه استاندارد، محیط زیست، منشأ ارز، و سایر مجوزها دانست و ادامه داد، حتی خودروهای برقی و هیبریدی هم گاهی به همین دلیل متوقف می شدند. این رسوب علاوه بر هزینه انبارداری، باعث نگرانی واردکنندگان از افت کیفیت خودرو، افزایش قیمت نهایی برای مصرف کننده و فشار نقدینگی می شود.

رحمانیان یکی از واردکنندگان خودرو اظهار کرد: هزینه های بازرسی توسط شرکت های خصوصی گاهی از حدود ۶۰۰ هزار تومان منطقی به چند میلیون تومان (تا ۶ میلیون) برای هر خودرو

می‌رسید. این هزینه‌ها به انبارداری پلکانی (گاهی روزانه میلیون‌ها تومان به ازای هر خودرو در فضای باز بدون حفاظت) اضافه می‌شد و قیمت نهایی را بالا می‌برد و به ضرر واردکنندگان و مصرف‌کنندگان تمام می‌شد.

وی همچنین ادامه داد: فرآیندهای طولانی (گاهی چند ماه) منجر به خاک خوردن خودروها، تخریب احتمالی کیفیت و تضییع حقوق تجار می‌شد. بندر شهید رجایی با رسوب گسترده کانتینرها و خودروها مواجه بود.

گل کوهی در ادامه بیان کرد: در رده جدید نوبت دهی پس از اظهار سند در به سازمان استاندارد ارجاع میشود و در نهایت در صف نوبت دهی شرکت های بازرسی قرار می‌گیرد. متأسفانه در این قسمت بعضاً شرکت های بازرسی استان مدت زمان این فرآیند را بسیار کند و طولانی انجام میدهند چرا که در حوزه تخصصی آن ها نیست و همین روند کند منجر به هزینه های انبارداری گزاف و در نهایت رسوب کالا میشود. کماکان که در حال حاضر 60 درصد به هزینه ا اضافه شده است .

گل کوهی در ادامه افزود: این روند باعث شده است بسیاری از واردکنندگان این صنعت را به سمت ترانزیت هدایت کند.

رنجبر معاون اداره استاندارد استان با اشاره به دستورالعمل شورای معاونین در خصوص ارجاع خودرو های وارداتی به شرکت های بازرسی به صورت مساوات بیان کرد: رجاع کار بازرسی خودروها بین شرکت های بازرسی واجد شرایط به صورت عادلانه، چرخشی یا تصادفی انجام شود تا از انحصار یا تمرکز کار روی یک یا چند شرکت خاص جلوگیری گردد. این رویکرد در راستای شفافیت، جلوگیری از شائبه درآمدزایی ناعادلانه و توزیع متوازن فرصت ها بین شرکت های بازرسی

تأیید شده است (مشابه سازوکارهای فراخوان و فهرست شرکت‌های همکار که در پایگاه اطلاع‌رسانی سازمان منتشر می‌شود). این تغییرات بخشی از بازنگری کلی فرآیند ارزیابی انطباق کالاهای وارداتی (از جمله خودرو) است که زمان ترخیص را به‌طور قابل توجهی کاهش داده و آزمون‌های تکراری غیرضروری را حذف یا محدود کرده است. در پایان مقرر گردید، ارجاع مساوی خودروهای وارداتی به شرکت‌های بازرسی در استان هرمزگان، همراه با آزمون‌های تکراری استاندارد و محیط‌زیستی، باعث رسوب هزاران خودرو در گمرک بندر شهید رجایی، افزایش هزینه‌ها و تأخیر در ترخیص شده بود؛ این گمرک به‌عنوان اصلی‌ترین دروازه تجارت دریایی ایران (با سهم بیش از ۵۵٪ واردات و صادرات و بخش عمده واردات خودرو) نقش محوری دارد. با پیگیری دادگستری هرمزگان و مصوبات سازمان استاندارد و محیط‌زیست، راهکارهایی مانند حذف آزمون‌های تکراری برای خودروهای دارای گواهی مبدأ، کاهش نمونه‌برداری تصادفی، اصلاح توزیع کار بین شرکت‌های بازرسی بر اساس عملکرد، و تسهیلات ویژه برای واردکنندگان خوش سابقه اجرا شد که زمان ترخیص را کوتاه و هزینه‌ها را کاهش داد.	
❖ احصاء و دسته بندی مشکلات و موانع موجود ❖ بررسی راهکارهای کاهش زمان فرآیند نمونه برداری، آزمایش و صدور تاییدیه های استاندارد ❖ تقویت هماهنگی میان اداره استاندارد ، گمرک و سایر دستگاه های ذیربط ❖ بررسی امکان تسريع در رسيدگي به موارد داررای فوریت	پیشنهادهات
1. قانون تقویت و توسعه نظام استاندارد 2. ماده ۱۸ و تبصره آن	فهرست مستندات و مدارک پشتوانه

3. دستورالعمل شورای معاونین سازمان استاندارد